

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS APLINKOS PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪROJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2007 m. gegužės 24 d. Nr. FA-1060-2P-31
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo
2006-06-19 pavedimą Nr. 1060-2P,
2-ojo audito departamento direktorės Zitos Valatkienės
2006-07-27 pavedimą Nr. 1060-2P-1

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Daiva Sakalauskienė (grupės vadovė)
Rita Aniukštytė
Irina Kiškina
Rimgaudas Gamulis

Auditas pradėtas 2006-06-22
Auditas baigtas 2007-05-24

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl ilgalaikio turto apskaitos	5
2. Dėl prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų apskaitos	6
3. Dėl pervedamų Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų apskaitos	6
4. Dėl darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo	7

IŽANGA

Vykdamas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pavaduotojo V. Švedo 2006-06-19 pavedimą Nr. 1060-2P ir 2-ojo audito departamento direktorės Z. Valatkienės 2006-07-27 pavedimą Nr. 1060-2P-1, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūroje atliktas finansinis (teisėtumo) auditas.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, atlikti informacinių sistemų bendrosios kontrolės vertinimą, įvertinti įvykusias ūkines operacijas bei įvykius ir jų parodymą finansinėse bei kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių bei priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2007 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Auditą atliko Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė Daiva Sakalauskienė ir vyresnioji valstybinė auditorė Rita Aniukštytė, Informacinių technologijų valdymo ir audito departamento valstybinė auditorė Irina Kiškina ir valstybinis auditorius Rimgaudas Gamulis.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – Agentūra) yra biudžetinė įstaiga, pagal savo kompetenciją vykdanči jai pavestas Europos Komisijos patvirtintų ISPA, Sanglaudos, Struktūrinių fondų finansuojamų projektų aplinkos apsaugos srityje paruošimo bei įgyvendinimo koordinavimo Lietuvoje funkcijas.

Agentūros adresas: A. Juozapavičiaus g. 9-610, Vilnius; identifikavimo kodas – 8877956. Audituojamu laikotarpiu Agentūrai vadovavo direktorius Kastytis Tuminas, Finansų skyriui – vedėja Aida Bajorienė.

Ši valstybinio audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl 2007 m. valstybės biudžeto projekto, dėl valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie 2006 metų finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituojamas laikotarpis – 2006 metai. Audituotos finansinės atskaitomybės formos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2006 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2006 m. apyskaita (forma Nr. 4), Debetinio ir kreditinio išskolinimo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), taip pat, Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Audituojamu laikotarpiu Agentūros dviems vykdomoms programoms, įskaitant techninės paramos lėšas ir 2005 metais nepanaudotas specialiųjų programų lėšas, buvo patvirtinta 601 634 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, gauta ir panaudota 315 316,4 tūkst. Lt, iš jų 25 611,8 tūkst. Lt išlaidoms ir 289 704,6 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais.

Audito metu buvo tiriama ir vertinama vidaus kontrolė ir jos rizika, nustatytas reikšmingų rizikos veiksnių galimas poveikis finansinei atskaitomybei, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai mažinti ir valdyti, atlikti kontrolės testai ir pagal jų rezultatus įvertintas vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumas ir nuoseklumas. Siekiant įgyvendinti audito tikslus ir sumažinti audito riziką, pagal sudarytas audito programas atliktos ilgalaikio turto, darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir socialinių išmokų (pašalpų), prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų savarankiškos audito procedūros. Atliktas valstybės biudžeto asignavimų 2007 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimo teisėtumo įvertinimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl ilgalaikio turto apskaitos

Agentūra, nesilaikydama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 32, 222 ir 264 p., pagal 2006 m. gruodžio 18 d. sutartį Nr. S 2006/12/5 (Techninio projekto parengimo ir pastato, Labdarių g 3, Vilniuje, rekonstravimo kartu su projektavimu darbų sutartis) UAB „Mūras“ sumokėto 887 500 Lt avanso sumą buhalterinės apskaitos registruose užregistravo ne kaip debetinį įsiskolinimą, o sąskaitoje 019 „Nebaigta statyba ir kito ilgalaikio turto kūrimas“.

Agentūra, nesilaikydama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 22.4 ir 32 p., 68 440 Lt vertės projektinį pasiūlymą, parengtą pagal 2006 m. spalio 20 d. Projektavimo darbų sutartį Nr. 06-36, sudarytą su UAB „Ekoprojektas“, užregistravo buhalterinės apskaitos registruose sąskaitoje 010 „Nematerialusis turtas“ ir per 2006 m. 12 mėn. nepagrįstai apskaičiavo 5 703,33 Lt amortizaciją. Pagal Statybos įstatymo 2 straipsnio 30 dalį projektinis pasiūlymas yra privalomieji statinio projekto rengimo dokumentai, todėl projektinis pasiūlymas turėjo būti įregistruotas buhalterinės apskaitos registruose sąskaitoje 019 „Nebaigta statyba ir kito ilgalaikio turto kūrimas“.

Visa tai, kas išdėstyta, rodo, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-12-31 balanse neteisingai nurodyti 2006 metų pabaigos likučiai: nematerialiojo turto 010 sąskaitos aktyvas padidintas 68,4 tūkst. Lt, ilgalaikio materialiojo turto 011–019 sąskaitų aktyvas padidintas 819,1 tūkst. Lt; atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais 178 sąskaitos aktyvas ir finansavimo iš biudžeto 230 sąskaitos pasyvas sumažintas 887,5 tūkst. Lt, nematerialiojo turto amortizacijos 021 sąskaitos pasyvas padidintas 5,7 tūkst. Lt, o ilgalaikio turto fondo 250 sąskaitos pasyvas ta pačia suma sumažintas.

Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) *kitų pastatų ir statinių kūrimo ir įsigijimo* faktinės išlaidos (3.1.1.2.1.3 straipsnis) nurodytos 887,5 tūkst. Lt didesnės negu faktiškai padarytos, o Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaitos 137 eilutėje ataskaitinio laikotarpio pabaigoje debetinio įsiskolinimo likutis nurodytas ta pačia suma mažesnis.

Atsižvelgdama į audito metu pateiktas pastabas, Agentūra minėtas klaidas ištaisė 2007 m. I ketvirtį.

2. Dėl prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų apskaitos

Agentūra, nesilaikydama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 222 ir 261 p., pagal 2004 m. sutartį Nr. EuropeAid/114745/D/SV/LT, sudarytą su *Project management International Ltd*, 2005 m. birželio 16 d. sumokėto 2 411 994,87 Lt avanso sumą buhalterinės apskaitos registruose užregistravo ne kaip debetinį įsiskolinimą, o iš karto nepagrįstai pripažino faktinėmis išlaidomis. 2006 metais *Project management International Ltd* pateikus tarpinio mokėjimo sąskaitas su ataskaitinio laikotarpio išlaidas pateisinančiais dokumentais, Agentūra buhalterinėje apskaitoje užregistravo faktines išlaidas ir kreditinį įsiskolinimą mažesne suma nei nurodyta išlaidas pateisinančiuose dokumentuose, t. y. faktinių išlaidų suma buvo prilyginama mokėtinai sumai, kuri susidarė kaip faktiškai patirtų išlaidų sumos ir 2005 metais sumokėto avanso skirtumas.

Dėl to Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-12-31 balanse atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais 178 sąskaitos aktyvas ir finansavimo iš biudžeto 230 sąskaitos pasyvas metų pradžioje sumažintas 2 412 tūkst. Lt. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) *apmokėjimo samdomiems ekspertams, konsultantams ir komisinių* faktinės išlaidos (2.2.1.1.1.17 straipsnis) nurodytos 2 412 tūkst. Lt mažesnės, negu faktiškai padarytos, o Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaitos 137 eilutėje debetinio įsiskolinimo likutis metų pradžioje nurodytas ta pačia suma mažesnis.

Rekomendacija

Sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias išlaidų apskaitos tvarkymą pagal apskaitos principus ir taisykles.

3. Dėl pervedamų Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų apskaitos

Agentūra programai „Specialioji Sanglaudos fondo programa“ vykdyti skirtus asignavimus buhalterinės apskaitos registruose apskaitė pagal 2.2.1 kategoriją „Prekių ir paslaugų naudojimas“ ir 3.1.1 kategoriją „Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas“. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1 K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, Agentūra Specialiosios Sanglaudos fondo programos (60.1) lėšas turėjo apskaityti pagal 2.9.2 kategoriją „Pervedamos Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos“. Dėl to Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) nenurodytos faktiškai padarytos *pervedamų Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų* kasinės išlaidos, o

kitų paslaugų ir ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo kasinės išlaidos nurodytos 298 541,9 tūkst. Lt didesnės.

Agentūra 2007 metais Europos Sąjungos sanglaudos fondo ir bendrojo finansavimo lėšas apskaito pagal 2.9.2 kategoriją – pervedamos Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos.

4. Dėl darbo užmokesčio išlaidų teisėtumo

Agentūra, nustatydamą darbuotojų, nepriskiriamų valstybės tarnautojų kategorijai ir dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinius atlyginimus, taikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 1 priede 4 skiltyje nurodytus kultūros ir meno darbuotojų, Aplinkos ministerijai pavaldžių biudžetinių įstaigų darbuotojų tarnybinių atlyginimų dydžius. Tačiau biudžetinės įstaigos, kurios pagal veiklos pobūdį yra įtrauktos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 684 „Dėl Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių, Vyriausybės kanceliarijos, ministerijų, Vyriausybės įstaigų prie ministerijų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašo patvirtinimo“ patvirtintą valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą ir kurioms yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, turėtų taikyti minėto nutarimo 4 priede nurodytus tarnybinių atlyginimų dydžius. Remiantis 4 priedu, maksimalus koeficientas, kuris galėjo būti pritaikytas nustatant specialistams tarnybinių atlyginimą, buvo 13. Kadangi keturiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, buvo pritaikytas 14,4 dydžio koeficientas, todėl per 2006 m. spalio–gruodžio mėn. laikotarpį nepagrįstai buvo apskaičiuotas ir iš techninės paramos lėšų sumokėtas didesnis darbo užmokestis.

Audito metu Agentūra atsižvelgė į pastabas, ir nuo 2007 m. balandžio 1 d. darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nustatyti tarnybiniai atlyginimai pagal minėto nutarimo 4 priede nurodytus tarnybinių atlyginimų dydžius.

Kiti pastebėjimai ir rekomendacijos Agentūrai pateikti Valstybės kontrolės 2006-10-25 raštu Nr. S-(20-1.11)-1747 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“, 2006-10-24 raštu Nr. S-(9000-1.10.1)-1732 „Dėl informacinių sistemų bendrosios kontrolės vertinimo“ ir 2007-05-09 raštu Nr. S-(20-1.10.1)-675 „Dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų“. Kai kurios rekomendacijos buvo įgyvendintos iki audito pabaigos.

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Daiva Sakalauskienė